PERWAKILAN AUTORITI DALAM PROSES PERANCANGAN: KAJIAN DI INSTITUSI MASJID BAHAGIAN SRI AMAN

SAIMI BIN BUJANG

JABATAN SYARIAH DAN PENGURUSAN
AKADEMI PENGAJIAN ISLAM
UNIVERSITI MALAYA
KUALA LUMPUR
2009

PERWAKILAN AUTORITI DALAM PROSES PERANCANGAN: KAJIAN DI INSTITUSI MASJID BAHAGIAN SRI AMAN

SAIMI BIN BUJANG

DISERTASI INI DIKEMUKAKAN UNTUK MEMENUHI KEPERLUAN BAGI IJAZAH SARJANA SYARIAH (SECARA DISERTASI)

JABATAN SYARIAH DAN PENGURUSAN
AKADEMI PENGAJIAN ISLAM
UNIVERSITI MALAYA
KUALA LUMPUR
2009

<u>PERAKUAN KEASLIAN PENULISAN</u>

PENGESAHAN SEMAKAN

Draf asal disertasi ini telah disemak oleh :

En. Suhaili Bin Sarif

Jabatan Syariah Dan Pengurusan

Akademi Pengajian Islam, Universiti Malaya

Kuala Lumpur

Tandatangan;

……………………
(En. Suhaili Bin Sarif)

Tarikh :

DEDIKASI

Buat :

Semua yang terlibat,
secara langsung dan tidak langsung.
Jutaan terima kasih di atas bantuan, sumbangan
dan sokongan kalian.

Teristimewa buat :

Semua ahli keluarga yang tercinta.
Kalian adalah cahaya yang sentiasa
menyuluh dan memandu diri ini.

Diabadikan buat :

Syahmi Dhiya'uddin bin Saimi

Syahiran Dhiya'ulhaq bin Saimi

PENGHARGAAN

Alhamdulillah, segala puji bagi Allah s.w.t., selawat dan salam ke atas junjungan Nabi Muhammad s.a.w., ahli keluarganya dan para sahabatnya. Setinggi syukur dipanjatkan kepada Ilahi kerana dengan limpah kurnia, inayah, taufik dan hidayahNya, maka penulis dapat menyiapkan kajian ilmiah yang bertajuk; Perwakilan Autoriti Dalam Proses Perancangan : Kajian Di Institusi Masjid Bahagian Sri Aman.

Di kesempatan ini, penulis ingin merakamkan jutaan terima kasih dan terhutang budi yang tidak terhingga kepada En. Suhaili bin Sarif dari Jabatan Syariah Dan Pengurusan, Akademi Pengajian Islam Universiti Malaya, selaku penyelia yang banyak membantu, memberi tunjuk ajar, bimbingan dan dorongan bagi menyiapkan penulisan disertasi ini. Moga-moga Allah s.w.t. memberikan ganjaran yang setimpal atas jasa-jasa yang telah dicurahkan. Penulis juga ingin merakamkan jutaan terima kasih kepada semua kakitangan Jabatan Syariah Dan Pengurusan, terutamanya kepada Ketua Jabatan iaitu Dr. Ilhaamie binti Abdul Ghani Azmi dan tidak lupa juga kepada Prof. Madya Dr. Mumin bin Abdul Ghani, Dr. Noor `Azzah binti Kamri serta Encik Ahmad Sufian bin Che Abdullah di atas bantuan dan sumbangan untuk menyiapkan penulisan ini.

Jutaan terima kasih juga kepada semua pihak terutamanya Pegawai Daerah Sri Aman, Pegawai Agama Islam Bahagian Sri Aman, Pegawai Tadbir Sarawak, Pegawai Eksekutif Tabung Baitulmal, Pengerusi dan wakil Pengerusi Jawatankuasa Pengurusan Masjid di seluruh Bahagian Sri Aman. Tidak ketinggalan juga terima kasih kepada semua

kakitangan di Pejabat Agama Islam Bahagian Sri Aman yang telah membantu dan sudi meluangkan masa untuk memberi maklumat bagi menjayakan penyelidikan ini serta membenarkan kajian ini dijalankan ke atas institusi masjid di Bahagian Sri Aman.

Penghargaan dan terima kasih juga turut ditujukan kepada isteri tersayang, anak-anak, emak, bapa, emak mentua, bapa mentua, abang-abang, kakak, adik-adik dan rakan-rakan yang sentiasa memberi dorongan, semangat dan sokongan yang jitu kepada penulis agar terus berusaha serta mendoakan kecemerlangan dan kejayaan dalam pelajaran kepada penulis. Akhir sekali, ucapan terima kasih kepada semua pihak yang terlibat secara langsung atau tidak langsung dalam menjayakan kajian ini. Penulis mendoakan agar bantuan dan sumbangan kalian diberkati oleh Allah s.w.t. Penulis juga mengharapkan agar kajian ini mampu memberi sumbangan kepada pembangunan institusi masjid untuk menjadi jantung dan penggerak kepada masyarakat.

Wa Allahu 'Alam...

Yang Benar;

SAIMI BIN BUJANG

Kampung Sejingkat, Jalan Bako

93050 Kuching, Sarawak.

ABSTRAK

Masjid merupakan institusi penting sebagai pusat perkembangan masyarakat Islam sehingga terbentuknya sebuah tamadun yang agung. Namun, peranan penting institusi masjid dewasa ini bagaimanapun menjadi persoalan dan mengundang kritikan dari pegawai-pegawai di institusi Islam dan di kalangan masyarakat Islam pada umumnya. Hal ini disebabkan oleh kegagalan institusi masjid untuk berfungsi sepenuhnya, akibatnya berlaku proses perwakilan autoriti yang kurang berkesan untuk merancang program pengimarahan masjid. Oleh itu, penyelidikan ini dilakukan untuk mencari penyelesaian bagi masalah yang timbul. Dalam hal ini, kesemua masjid di Bahagian Sri Aman dipilih dan kajian empirikal berkenaan subjek penyelidikan secara umumnya meliputi konsep perwakilan autoriti dan secara khususnya merangkumi perancangan program untuk mengimarahkan masjid-masjid. Terdapat dua kaedah yang sering digunakan dalam penyelidikan ini iaitu kajian perpustakaan dan kajian lapangan. Kedua-dua kaedah tersebut melibatkan kaedah dokumentasi terhadap institusi masjid dan sejarah Bahagian Sri Aman serta konsep perwakilan dan proses perancangan, manakala kaedah yang kedua pula, melibatkan kaedah temubual terhadap pegawai-pegawai tertentu serta kaedah pemerhatian terhadap peranan Pejabat Agama Islam Bahagian Sri Aman dan juga terhadap perwakilan autoriti serta pelaksanaan perancangan di masjid yang terpilih. Secara ringkasnya, analisis mendapati bahawa konsep dan pelaksanaan perwakilan autoriti secara jelas

disalahfahami sehingga mengakibatkan berlakunya perancangan yang tidak teratur. Kebanyakan aktiviti yang dirancangkan hanya terhad kepada pengulangan sambutan hari kebesaran Islam dan program keagamaan yang tidak mempunyai daya tarikan. Penyelidikan ini diharap dapat memberi penjelasan tentang bagaimana untuk merancang program pengimarahan masjid yang berkesan dan untuk membentuk kefahaman yang mantap terhadap kepentingan konsep perwakilan khususnya dalam bidang perancangan.

ABSTRACT

Mosque is an important centre for the development of Muslim society and a catalyst of a supreme civilization. Such a vital role is however recently questionable and subject of criticism by Islamic Institutions officials and Muslims society at large. This is due to the failure of the institution to be fully functional as a result of ineffective delegation in planning of its invigoration programs. This research is thus undertaken in order to find a solution for the problem. In this regard, all of mosques in Sri Aman are selected and empirically studied which the subject of the research generally covers the concept of authority delegation in general and program planning to invigorating mosques in particular. There are two methods that are widely used in this research namely library and field research approach. The former associates with the documentation of mosque institution and Sri Aman Division history as well as the concept of delegation and planning process while the latter involves the interviews of selected officials as well as observations over the role of the Pejabat Agama Islam Bahagian Sri Aman and also over the delegation and planning implementation in the selected mosques. In sum, the analysis has found that the concept and implementation of delegation is clearly misunderstood which consequently led to the non-performance planning. The planned activities are observed to be merely confined to the few repetitive Muslims celebration days and religious programs which are not really attractive. This research is thus hoped to shed a

light on giving an idea of how to plan effective invigoration programs and to promote deeper understanding on the vital concept of delegation particularly in the area of planning.

SENARAI KANDUNGAN

Perkara	Halaman
Perakuan Keaslian Penulisan	iii
Pengesahan Semakan	iv
Dedikasi	v
Penghargaan	vi
Abstrak	viii
Abstract	x
Senarai Kandungan	xii
Kaedah Transliterasi	xx
Senarai Singkatan	xxiii
Senarai Jadual	xxvi
Senarai Rajah	xxvi
Senarai Lampiran	xxvi

BAB SATU : PENGENALAN

1.1	Pendahuluan	1
1.2	Latar Belakang Masalah	1
	1.2.1 Masjid	2
	1.2.2 Institusi Masjid Di Sarawak	4

Perkara			Halaman

		1.2.2.1 Lembaga Amanah Kebajikan Islam Sarawak	6
		1.2.2.2 Ahli Jawatankuasa Pengurusan Masjid	7
	1.2.3	Agensi Yang Berkaitan	9
		1.2.3.1 Jabatan Agama Islam Sarawak	10
		1.2.3.2 Pejabat Residen Dan Pejabat Daerah	11
		1.2.3.3 Jabatan Kemajuan Islam Malaysia	11
		1.2.3.4 Tabung Baitulmal Sarawak	12
		1.2.3.5 Jawatankuasa Pembangunan Masjid Dan Surau	13
1.3	Pernyataan Masalah		14
1.4	Objektif Kajian		15
1.5	Kepentingan Kajian		17
1.6	Tinjauan Literatur		18
1.7	Skop Kajian		23
1.8	Kerangka Penyelidikan		25
1.9	Metodologi Penyelidikan		28
	1.9.1	Metod Pengumpulan Data	29
		1.9.1.1 Kajian Perpustakaan	29
		1.9.1.2 Kajian Lapangan	32
	1.9.2	Metod Analisis Data	36
		1.9.2.1 Metod Induktif	36
		1.9.2.2 Metod Deduktif	37
		1.9.2.3 Metod Komparatif	37

Perkara			Halaman

1.10 Kesimpulan 38

BAB DUA : KONSEP PERWAKILAN AUTORITI DAN PROSES PERANCANGAN

2.1 Pendahuluan 39

2.2 Konsep Autoriti 40

2.2.1 Definisi Autoriti 42

2.2.2 Bentuk Autoriti 44

2.2.2.1 Autoriti Lini 45

2.2.2.2 Autoriti Staf 46

2.2.3 Sumber Autoriti 47

2.2.3.1 Kuasa Sah 47

2.2.3.2 Kepakaran 48

2.2.3.3 Kuasa Rujukan 48

2.2.3.4 Kuasa Ganjaran 49

2.2.3.5 Kuasa Paksaan 49

2.3 Konsep Perwakilan Autoriti (*Delegation of Authority*) 50

2.3.1 Definisi Perwakilan Autoriti 52

2.3.2 Kaedah Perwakilan Autoriti 53

2.4 Konsep Perancangan 58

2.4.1 Definisi Perancangan 58

Perkara			Halaman

2.4.2 Kehujahan Perancangan Menurut al-Quran dan as-Sunnah 60

2.4.3 Kepentingan Perancangan 62

2.4.4 Proses Perancangan 64

2.4.4.1 Objektif 64

2.4.4.2 Analisis 68

2.4.4.3 Pemilihan Strategi 71

2.4.4.4 Pelaksanaan 74

2.4.4.5 Kawalan 77

2.5 Kesimpulan 78

BAB TIGA : INSTITUSI MASJID DI BAHAGIAN SRI AMAN

3.1 Pendahuluan 80

3.2 Latar Belakang Bahagian Sri Aman 81

3.3 Latar Belakang Institusi Masjid Bahagian Sri Aman 85

3.3.1 Masjid Bandar Sri Aman, Sri Aman 85

3.3.2 Masjid Nurul Huda, Lubok Antu 87

3.3.3 Masjid Al-Hana, Lingga 87

3.3.4 Masjid Darul Naaim, Engkilili 88

3.3.5 Masjid Salatul Rahman, Kampung Melayu Stumbin 89

3.3.6 Masjid Nahdatul Islam, Kampung Tanjung Bijat 90

Perkara			Halaman

	3.3.7	Masjid Bahagia, Kampung Bakong	91
	3.3.8	Masjid Kampung Pulau Seduku	92
3.4	Aliran Perwakilan Autoriti		93
	3.4.1	Peranan Agensi Berkaitan Dalam Aliran Perwakilan Autoriti	96
		3.4.1.1 Majlis Islam Sarawak	96
		3.4.1.2 Jabatan Agama Islam Sarawak dan Pejabat Agama Islam Bahagian Sri Aman	98
		3.4.1.3 Ahli Jawatankuasa Pengurusan Masjid	100
3.5	Program Pemantapan Perwakilan Autoriti Dalam Proses Perancangan Institusi Masjid		102
	3.5.1	Seminar, Konvensyen dan Bengkel Pengurusan Masjid	102
	3.5.2	Bahan Bacaan	104
3.6	Aktiviti-Aktiviti Di Institusi Masjid Bahagian Sri Aman		105
	3.6.1	Aktiviti Mingguan	106
		3.6.1.1 Kelas Mengaji al-Quran	106
		3.6.1.2 Kelas Fardu ‘Ain	107
		3.6.1.3 Kuliah Maghrib atau Subuh	107
		3.6.1.4 Bacaan Yasin dan Tahlil	108
	3.6.2	Aktiviti Berkala	108
	3.6.3	Aktiviti Tahunan	109
		3.6.3.1 Maal Hijrah	109
		3.6.3.2 Maulidur Rasul	110

Perkara			Halaman

	3.6.3.3	Israk Mikraj	110
	3.6.3.4	*Nisfu Sya'abān*	111
	3.6.3.5	Sambutan Bulan Ramadan	111
	3.6.3.6	Tarawih Ramadan	112
	3.6.3.7	Tadarus al-Quran	113
	3.6.3.8	Nuzul al-Quran	113
	3.6.3.9	Majlis Khatam al-Quran	114
	3.6.3.10	Korban Aidiladha	114
	3.6.3.11	Sambutan Hari Kemerdekaan	115
	3.6.3.12	Hari Keputeraan Yang Di-Pertuan Agong Malaysia dan Hari Keputeraan Yang Di-Pertua Negeri Sarawak	116
3.7	Sumber Dana Institusi Masjid		116
	3.7.1	Sumber Kewangan Masjid	117
	3.7.2	Permohonan Bina Baru, Baik Pulih Masjid Dan Kelengkapan Asas Masjid	118
3.8	Kesimpulan		120

Perkara		Halaman

BAB EMPAT : REALITI PERWAKILAN AUTORITI DALAM PROSES PERANCANGAN INSTITUSI MASJID DI BAHAGIAN SRI AMAN

4.1 Pendahuluan 122

4.2 Peranan PAIB Sri Aman Dalam Proses Perwakilan Autoriti 123

4.2.1 Peranan PAIB Sri Aman 123

4.2.2 Bidang Kuasa Dan Tanggungjawab Yang Diwakilkan Kepada AJKPM 126

4.2.3 Program Pengukuhan Pengurusan AJKPM 129

4.3 Perwakilan Autoriti Dalam Institusi Masjid Bahagian Sri Aman 131

4.3.1 Perwakilan Autoriti Melalui Perlantikan Atau Pembaharuan AJKPM 132

4.3.2 Ciri-Ciri Pemilihan Calon AJKPM 135

4.3.3 Pelaksanaan Autoriti Oleh AJKPM 140

4.4 Proses Merancang Program Masjid 142

4.4.1 Pembentukan Perancangan Di Institusi Masjid Bahagian Sri Aman 142

4.4.2 Pelaksanaan Program Pengimarahan Masjid 148

4.5 Maklumbalas Agensi Kerajaan Dan Bukan Kerajaan 151

4.5.1 Realiti Perwakilan Autoriti Dan Perancangan 152

Perkara	**Halaman**

4.5.2 Perwakilan Autoriti Dan Perancangan Di Masjid Bandar Sri Aman 155

4.6 Kesimpulan 157

BAB LIMA : RUMUSAN KAJIAN DAN SARANAN

5.1 Pendahuluan 159

5.2 Rumusan Kajian 159

5.3 Saranan 166

5.3.1 Seminar Atau Kursus Berkenaan Manfaat Autoriti AJKPM 166

5.3.2 Menjelaskan Peranan Jawatankuasa Pengurusan Masjid Kepada Semua Ahli 167

5.3.3 Mempelbagaikan Perkhidmatan Institusi Masjid 169

5.3.4 Memperbanyakkan Program Usahasama Atau Kerjasama 170

5.3.5 Mekanisme Penilaian Keberkesanan Perkhidmatan Masjid 172

5.3.6 Kajian Penilaian Dan Pembangunan Perkhidmatan Masjid 173

5.4 Kesimpulan 175

Bibliografi 177

Lampiran 188

KAEDAH TRANSLITERASI

Terjemahan

Terjemahan ayat-ayat al-Quran ke Bahasa Melayu di dalam disertasi ini adalah berpandukan kepada terjemahan Sheikh Abdullah Basmeih, "Tafsir Pimpinan al-Rahman Kepada Pengertian al-Quran".[1]

Ejaan Dan Transliterasi

Ejaan yang digunakan di dalam kajian ini adalah mengikut Daftar Ejaan Rumi Baharu Bahasa Malaysia (1987), terbitan Dewan Bahasa Dan Pustaka, Kuala Lumpur. Manakala ejaan yang berkaitan dengan perkataan Bahasa Arab telah ditukarkan ejaannya ke Bahasa Melayu mengikut Pedoman Transliterasi Huruf Arab Ke Huruf Rumi (1992), terbitan Dewan Bahasa Dan Pustaka, Kuala Lumpur. Pengecualian daripada menggunakan Pedoman tersebut bagi kes-kes berikut :

i. Bagi akhir perkataan asal yang ditulis dengan " □ " (*Tā' Marbūṭah*) dibunyikan mengikut sebutan " □□ ".

ii. Perkataan Arab yang bersambung di awalnya dengan huruf " □ " (*Lām*) atau " □ " (*Bā'*), dieja mengikut bunyi dengan tanda sempang. Contohnya *lil-Dawli* dan *bi-Syarh*.

---

[1] Sheikh Abdullah Basmeih (2000), ***Tafsir Pimpinan al-Rahman Kepada Pengertian al-Quran***. Edisi Rumi, Kuala Lumpur : Darul Fikir.

Senarai Transliterasi

Huruf Arab	Nama & Transkripsi
□ □ □	alif : a,(‘Hamzah)
□	ba’ : b
□	ta’ : t
□	tha’ : th
□	jim : j
□	ha’ : ḥ
□	kha’ : kh
□	dal : d
□	dhal : dh
□	ra’ : r
□	zay : z
□	sin : s
□	syin : sy
□	sad : ṣ
□	dad : ḍ

Huruf Arab	Nama & Transkripsi
□	ta’ : ṭ
□	za’ : ẓ
□	‘ayn : ‘
□	ghayn : gh
□	fa’ : f
□	qaf : q
□	kaf : k
□	lam : l
□	mim : m
□	nun : n
□	ha’ : h
□	waw : w
□	ya’ : y
□	ta’ (marbūtah) : h

Diftong

Vokal Panjang	
[illegible]	ā
[illegible]	ū
[illegible]	ī

Vokal Pendek		
[illegible]	Fathah	a
[illegible]	Dammah	u
[illegible]	Kasrah	i

Diftong	
[illegible]	aw
[illegible]	ay
[illegible]	iy/ī
[illegible]	uww

SENARAI SINGKATAN

Ab.	:	Abdul
Abd	:	Abdul
AJKPM	:	Ahli Jawatankuasa Pengurusan Masjid
a.s.	:	*‘alayh salam*
bil.	:	Bilangan
b.	:	Bin
cet.	:	Cetakan
co.	:	*Company*
dll.	:	Dan lain-lain.
Dr.	:	Doktor
D.O.	:	Pejabat Daerah
ed.	:	Editor (Penyunting)
et al.	:	*et alia* (dan lain-lain)
HIKMAH	:	Harakah Islamiah
hj.	:	Haji
H.	:	Tahun Hijrah
h.	:	Halaman
ibid.	:	*ibidiem* (pada tempat yang sama)
IKIM	:	Institut Kefahaman Islam Malaysia
JAIS	:	Jabatan Agama Islam Malaysia
JAKIM	:	Jabatan Kemajuan Islam Malaysia
jil.	:	Jilid

JKSS	:	Jabatan Kehakiman Syariah Sarawak
JKPM&SNS	:	Jawatankuasa Pembangunan Masjid Dan Surau Negeri Sarawak
JKPM&SBSA	:	Jawatankuasa Pembangunan Masjid Dan Surau Bahagian Sri Aman
KEMAS	:	Jabatan Kemajuan Masyarakat
km	:	Kilometer
KNS	:	Kerajaan Negeri Sarawak
kpg.	:	Kampung
LAKIS	:	Lembaga Amanah Kebajikan Islam Sarawak
MASPK	:	Matlamat, Analisis, Strategi, Pelaksanaan dan Kawalan.
Mohd.	:	Mohamad
Md.	:	Mohamad
M.	:	Masihi
M.I.S.	:	Majlis Islam Sarawak
Naqib	:	Pegawai Hal Ehwal Islam (Naqib)
op. cit.	:	*opera citato* (dalam karya yang dirujuk sebelum)
PAIB	:	Pejabat Agama Islam Bahagian
PEST	:	*Political* (politik), *Economic* (ekonomi), *Social* (sosiobudaya) dan *Technology* (teknologi).
Prof.	:	Professor
RM	:	Ringgit Malaysia
Sdn. Bhd.	:	Sendirian Berhad
SIMU	:	Unit Pemantauan Pelaksanaan Negeri
SMART	:	*Specific* (Khusus), *Measurable* (boleh diukur), *Achievable* (boleh dicapai), *Realistic* (berbentuk nyata) dan *Timely* (mempunyai

		penyata masa)
SMS	:	Sistem khidmat pesanan ringkas
SPPM	:	Skim Perkhidmatan Pegawai Masjid
SWOT	:	*Strengths* (kekuatan), *Weakneses* (kelemahan), *Opportunities* (peluang), dan *Threats* (ancaman)
Sy.	:	Syed
s.w.t.	:	*Subḥānahu wa Ta'ālā*
s.a.w.	:	*Ṣālla Allāh ‘alayh wa sallam*
TBS	:	Tabung Baitulmal Sarawak
terj.	:	Terjemahan
t.p.	:	Tanpa penerbit
t.t.	:	Tanpa tarikh
UPS	:	Unit perniagaan strategik
Vol.	:	Volume

SENARAI JADUAL

Jadual 1.1	:	Jumlah Masjid-Masjid Berdasarkan Bahagian Di Seluruh Negeri Sarawak
Jadual 3.1	:	Daerah dan Daerah Kecil di Bahagian Sri Aman
Jadual 3.2	:	Pengislaman Berdasarkan Jantina
Jadual 4.1	:	Sumber Autoriti Institusi Masjid Di Bahagian Sri Aman
Jadual 4.2	:	Jumlah Keseluruhan Aktiviti Masjid-Masjid Bahagian Sri Aman Bagi Tahun 2007

SENARAI RAJAH

Rajah 2.1	:	Carta Aliran Proses Perancangan
Rajah 3.1	:	Carta Perwakilan Autoriti
Rajah 4.1	:	Carta Aliran : Proses Pembentukan Perancangan Di Institusi Masjid Bahagian Sri Aman

SENARAI LAMPIRAN

Lampiran 1.1	:	Senarai Masjid-Masjid Bahagian Seluruh Negeri Sarawak
Lampiran 1.2	:	Carta Organisasi Lembaga Amanah Kebajikan Islam Sarawak
Lampiran 1.3	:	Carta Organisasi Ahli Jawatankuasa Pengurusan Masjid
Lampiran 1.4	:	Carta Organisasi Majlis Islam Sarawak
Lampiran 1.5	:	Senarai Tugas Dan Tanggungjawab Pegawai Naqib.
Lampiran 1.6	:	Senarai Program Bantuan Tabung Baitulmal Sarawak
Lampiran 1.7	:	Carta Penyelidikan

Lampiran 1.8 : Senarai Nama Responden Kajian dan Jadual Temujanji

Lampiran 1.9 : Set Soalan Temubual Dengan AJKPM

Lampiran 1.10 : Set Soalan Temubual Dengan Pegawai Kerajaan Dan Swasta

Lampiran 3.1 : Peta Bahagian Sri Aman

Lampiran 3.2 : Peta Lokasi Masjid-Masjid Di Bahagian Sri Aman

Lampiran 3.3 : Surat Tauliah Perlantikan/Pembaharuan AJKPM

Lampiran 3.4 : Senarai Tugas AJKPM

Lampiran 3.5 : Surat Tauliah Perlantikan Pegawai Masjid

Lampiran 3.6 : Surat Jemputan Menghadiri Konvensyen Pengurusan Masjid

Lampiran 3.7 : Carta Aliran Kerja Proses Pelantikan Pegawai Masjid

Lampiran 3.8 : Carta Aliran Kerja Proses Pelantikan Guru Takmir

Lampiran 3.9 : Carta Aliran Kerja Proses Pendaftaran/Pembaharuan AJKPM

Lampiran 3.10 : Carta Aliran Kerja Proses Pendaftaran Masjid/Surau

Lampiran 3.11 : Surat Dari AJKPM Menjemput Dan Memaklumkan Tentang Aktiviti Masjid

Lampiran 3.12 : Petikan Kertas Kerja Seminar Pembangunan Masjid Negeri Sarawak : Peningkatan Pengimarahan Masjid

Lampiran 3.13 : Petikan Kertas Kerja Seminar Pembangunan Masjid Negeri Sarawak : Pengurusan Dan Pentadbiran Masjid Yang Cekap Dan Berkesan

Lampiran 3.14 : Petikan Kertas Kerja Ijtimak Pengurusan Masjid Dan Surau Negeri Sarawak : Etika Masjid Sebagai Sebuah Institusi

Lampiran 3.15 : Jemputan Untuk Menyampaikan Ceramah Nuzul Quran

Lampiran 3.16 : Carta Aliran Proses Permohonan Sumbangan Dari AJKPM Permohonan Ke PAIB Sri Aman

Lampiran 3.17 : Carta Aliran Proses Permohonan Baikpulih Permohonan Ke PAIB Sri Aman

Lampiran 4.1 : Tanggungjawab AJKPM

Lampiran 4.2 : Pencalonan Dan Perlantikan Jawatankuasa

Lampiran 4.3 : Carta Aliran Proses Pendaftaran/Pembaharuan AJKPM

Lampiran 4.4 : Ringkasan Jawapan Bagi Soalan "Apa, Siapa, Bagaimana dan Bila".

Lampiran 4.5 : Carta Aliran : Perincian Pembentukan Perancangan Di Institusi Masjid Bahagian Sri Aman

Lampiran 4.6 : Jadual Aktiviti Masjid Bandar Sri Aman Bagi Tahun 2007

Lampiran 4.7 : Jadual Aktiviti Masjid Nurul Huda Dan Masjid Al-Hana Bagi Tahun 2007

Lampiran 4.8 : Jadual Aktiviti Masjid Darul Naaim, Masjid Salatul Rahman, Masjid Bahagia, Masjid Nahdatul Islam Dan Masjid Kampung Pulau Seduku Bagi Tahun 2007

Lampiran 4.9 : Jadual Aktiviti Masjid-Masjid Di Bahagian Sri Aman Bagi Tahun 2005

Lampiran 4.10 : Jadual Aktiviti Masjid-Masjid Di Bahagian Sri Aman Bagi Tahun 2006